

Indikatorer för att stödja och följa implementering, samt övrig information från SKR

2025-11-19 Johanna Woltjer

Agenda

- Förslag på indikatorer för att stödja och följa implementering
- Övrig information från SKR med bäring till kunskapsstyrning

Förslag på indikatorer för att stödja och följa implementering

Implementering av kunskapsstöd inom området psykisk hälsa

• Indikatorer för uppföljning

Bakgrund

- Stödja uppdraget att implementera kunskapsstöden i verksamheterna
 - Arbeta för att kunskapsstöden införs formellt i verksamheterna och får genomslag i praktiken
- SKR har inom ramen för överenskommelsen om strategiska insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2025 tagit fram förslag av indikatorer som stöd för uppföljning av kunskapsimplementering

Implementering av kunskapsstöd inom området psykisk hälsa

Syfte

- Stödja kommuner och regioner i att kunna följa sitt arbete med att implementera kunskapsstöden
- Uppföljningen ska ge en bild av hur långt arbetet har kommit, vad som fungerar väl och var det finns hinder

Implementering av kunskapsstöd inom området psykisk hälsa

Mål med dokumentet

- Dokumentet presenterar enkla indikatorer som kan användas som stöd för uppföljning i flera nivåer som ansvarar för kunskapsimplementering
- Berörda organisationerna eller verksamheterna kan själva välja att tillämpa hela eller delar av indikatorer och anpassa dem utifrån sina egna behov
- Stöd för egenkontroll och kvalitetsarbete

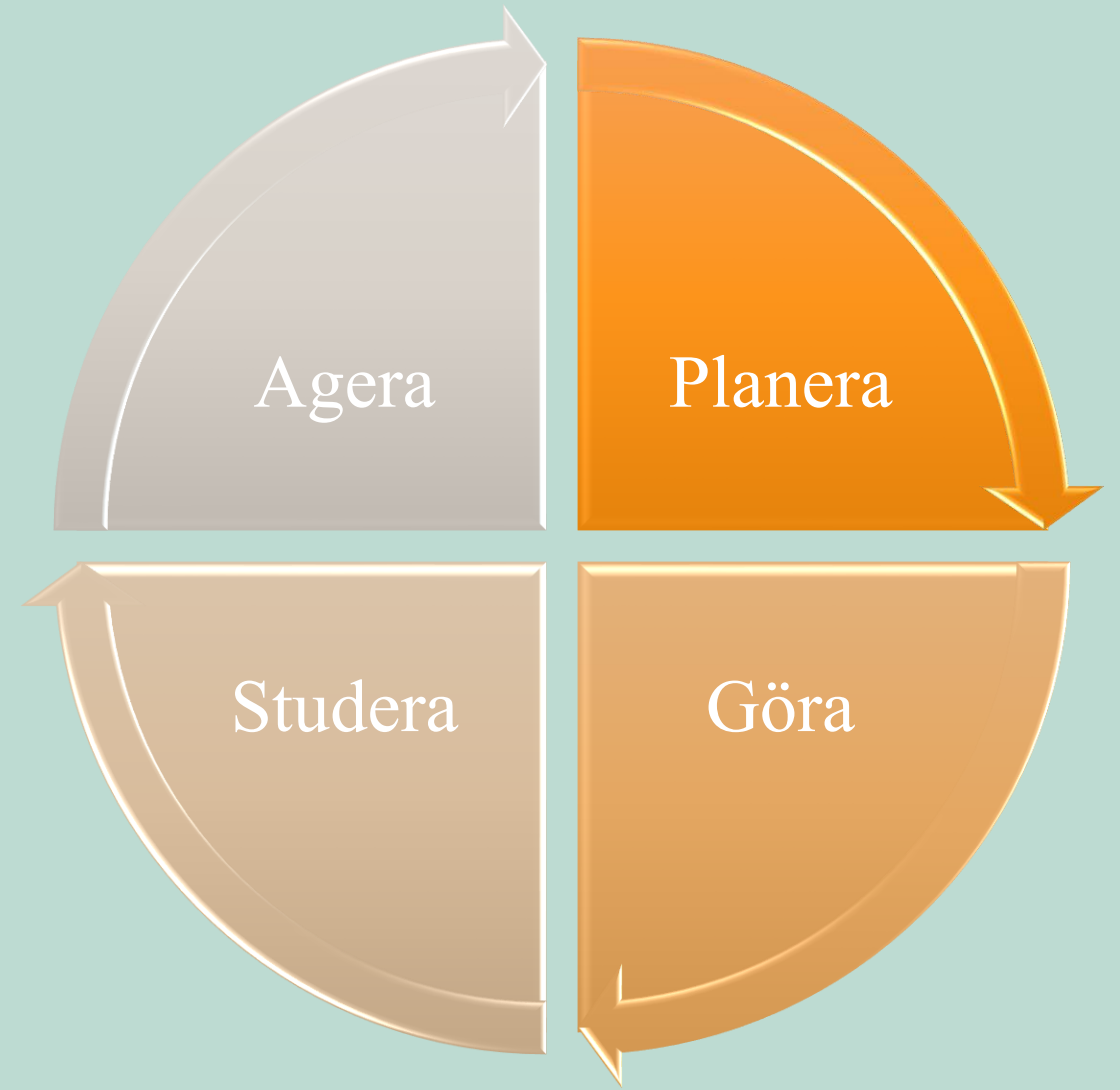
Implementering av kunskapsstöd inom området psykisk hälsa

Stöd för egenkontroll och kvalitetsarbete

Genom att använda indikatorerna kan regioner och kommuner på ett systematiskt sätt bedöma:

- hur långt implementeringen har kommit
- identifiera hinder och planera förbättringsåtgärder.

Arbetet ligger i linje med Socialstyrelsens föreskrift (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, som anger att verksamheter ska planera, leda, kontrollera, följa upp och förbättra sin verksamhet så att kvaliteten säkerställs

Användning av indikatorer

- På olika nivåer (till exempel kommun/region, verksamhetsområde/klinik, enhet/team)
- Av både kommuner och regioner
- Inom olika typer av verksamheter
- Regionala/lokala nivåer av kunskapsstyrningssystemet
- Tillämpliga på alla tre typer av kunskapsunderlag:
 - Nationella vård- och insatsprogrammen (VIP)
 - Sammanhållna vårdförlopp
 - Kunskapsstöd på 1177.se inom området psykisk hälsa

Implementering av kunskapsstöd inom området psykisk hälsa

Innehåll

- Vägledning kring:
 - Datakällor och underlag för uppföljning
 - Användning och anpassning av indikatorer

Implementering av kunskapsstöd inom området psykisk hälsa

Indikatorer på tre nivåer

- Struktur
- Process
- Resultat

Implementering av kunskapsstöd inom området psykisk hälsa

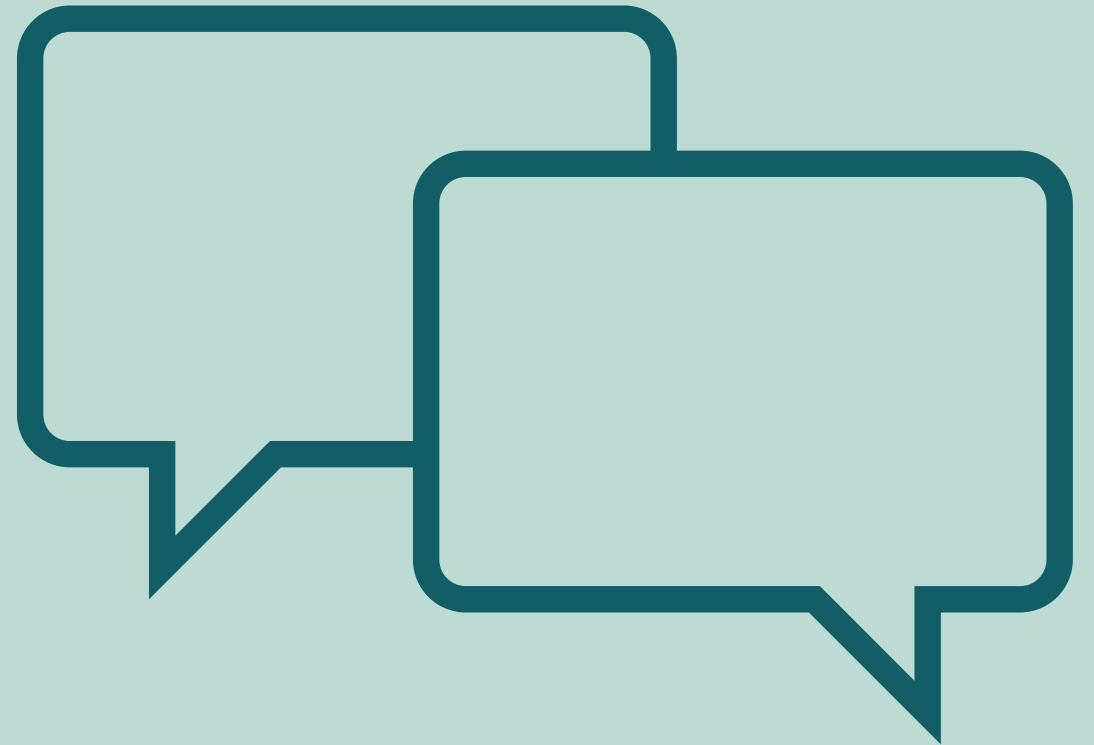
• Indikatorer för uppföljning

Exempel på indikatorer

Kategori	Indikator	Mätmetod/ Datakälla	Syfte/Kommentar	Föreslagen nivå
Struktur	Finns en utsedd lokal struktur med tydliga och tillräckliga mandat att besluta om implementering av kunskapsstöden i verksamheterna?	Intervjuer/ enkät/dokumentgranskning	Bedöma om organisatoriska förutsättningar finns för implementering.	Region-/kommunnivå, LPO-nivå, verksamhetsnivå
Struktur	Finns strukturer för att utbilda och handleda berörd personal i tillämpning av kunskapen?	Dokumentgranskning/intervjuer	Indikerar om det finns ett systematiskt sätt att säkerställa berörd personals kännedom om kunskapen och hur de tillämpas.	Region-/kommunnivå, LPO-nivå, verksamhetsnivå
Process	Har personal inom berörda verksamheter fått utbildning eller information om aktuella kunskapsstöd?	Enkät (Skala 1–10 eller Ja/Nej)	Mäter spridning och kännedom om kunskapsstöd.	Enhetsnivå, verksamhetsnivå
Process	Har regionen eller kommunen genomfört gapanalys mellan det som beskrivs i nationella kunskapsstöd och lokal praktik och inom vilka av kunskapsstöden?	Enkät	Bedöma fortskridningstakt, mognadsnivå och förbättringsbehov.	Regionnivå, verksamhetsnivå
Resultat	Hur många av kunskapsstöden inom området psykisk hälsa har beslutats att ska implementeras och hur långt har implementeringsarbetet kommit: <ul style="list-style-type: none"> • VIP (av 5 stycken) • vårdförlopp (av 3 stycken) • kunskapsstöd på 1177 (av 11 stycken) 	Enkät/själv-skattning (Ja/nej, skala 1–10 avseende implementering)	Följa omfattning och progression i faktisk användning.	Verksamhetsnivå, regionnivå

Diskussion

- Kan denna sammanställning vara hjälpsam som stöd för lokal implementering
- Saknas något
- Behöver något revideras
- Hur skulle NPO kunna sprida detta till RPO och LPO (önskas något stöd från SKR)
- På vilket plattform skulle det vara önskvärt att publicera dokumentet

Förslag till beslut

- Att NPO Psykisk hälsa bedömer att implementeringsindikatorer kan användas för egen spridning inom RPO och LPO samt linjeorganisationer.

Alternativt:

- Att implementeringsindikatorerna behöver arbetas igenom ytterligare.

Implementering av kunskapsstöd inom området psykisk hälsa

SKR information med bäring till kunskapsstyrning

Analys utifrån BUP överenskommelsen

- I uppdrag från överenskommelsen finns ett brett analysuppdrag
- SKR har anordnat ett webinarium där det framgick att flera regioner har haft svårt att komma igång med analyser
- I flera fall har analysen bara riktats till BUP verksamheter och första linjen/primärvården inte har inkluderats

Ökad tillgänglighet till barn- och ungdomspsykiatri 2025–2026

Överenskommelse mellan staten och
Sveriges Kommuner och Regioner

Block ett: Utvecklingsarbete

Regionerna ska:

- **Genomföra en analys** av befintliga personalresurser, rutiner och processer för att identifiera
 - hur olika delar av BUP-verksamheten kan effektiviseras,
 - hur första linjen/primärvården kan organiseras, stärkas och utvecklas för att säkerställa omhändertagande på rätt vårdnivå samt korta väntetider och vårdköer till ett första besök inom BUP, utredning och behandling,samt att säkerställa
 - en ändamålsenligt och **stegvis omhändertagande** av barn och unga med psykisk ohälsa i regionen.

Analys utifrån BUP överenskommelsen

- Önskemål har lyfts om mall och stöd för analysarbetet
- SKR tar fram ett förslag med stöd av några regioner
- Webbinarium 26/11
- Det har framkommit behov av att analysera följsamhet till rekommendationer, riktlinjer och rutiner, samt att det eventuellt identifieras områden där strukturerad nationell kunskap saknas

Rättspsykiatri- rapport

- Utifrån analysuppdraget som SKR har haft så presenterades tidigare i år en sammanställning i form av ett PPT
- Nu paketeras analys, prognos och också slutsatser från de intervjuer som genomfördes med verksamheterna till en bredare skriftlig rapport

Stegvis vård

- Kartläggning av uppdrag har genomförts
- Samarbete med Socialstyrelsen att stödja utveckling av stegvis vård
- Fysiskt möte 11 december med tema *organisering av arbetssätt*

Analysmöjligheter

- Arbete pågår att skapa bättre möjligheter för verksamheter att analysera sina resultat och genomföra jämförelser med andra verksamheter utifrån insamling av psykiatridata (Psykiatrin i siffror)

Överenskommelserna 2026

- Beslut om överenskommelse *Strategiska insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2026* tas 4:e december
 - Information och sändning
- Förhandling kring specificering av 2026 avseende överenskommelsen *Ökad tillgänglighet till barn- och ungdomspsykiatri 2025–2026* är inte klar ännu
 - Socialstyrelsen förbereder uppföljning inför 31 mars

